

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 250, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petič vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Konec neodvisnosti slovaške države

Pogodba o nemškem protektoratu nad Slovaško — Nemčija bo gradila svoje utrdbe na slovaškem ozemlju — Zunanja politika Slovaške bo mogoča le v sporazumu z nemško vlado

BERLIN, 24. marca. w. V izpolnjevanju želje, ki jo je izrazila slovaška vlada kancelarju Hitlerju, da bi prevzel varstvo nad slovaško državo, je bila včeraj popoldne podpisana v zunanjem ministrstvu naslednja pogodba:

Nemška vlada in slovaška vlada sta se potem, ko se je slovaška država postavila pod varstvo Nemčije, dogovorili, da uredita nastale posledice s pogodbo. V to svrhu so se podpisani pooblaščenca obeh vlad sporazumeli o naslednjih določbah:

1. Nemčija prevzame varstvo nad političnimi zadevami slovaške države ter nad integralnostjo njenega ozemlja.

2. Za izvedbo tega po Nemčiji prevzeta varstva ima nemška vojska vsak čas pravico graditi v pasu zapadno od meje slovaške države in vzhodno od splošne črte, ki jo tvorijo vzhodni rob Malih Karpotov, vzhodni rob Belih Karpotov in vzhodni rob pogorja Javornika, vojaške naprave in vzdrževati v njih močne posadke, ki jih smatra za potrebne. Slovaška vlada bo dala na razpolago nemški vojski potrebna zemljišča, ki bodo ustrezala moči teh naprav. Nadalje bo slovaška vlada izdala določbe, ki bodo omogočale carine prosto preskrbovanje nemških čet, kakor tudi vojaških naprav nemške vojske, v kolikor bo to potrebno iz Nemčije. V zasedenem pasu bo vojaške pravice izvrševala nemška vojska. Nemški državljani, ki jim bo poverjena na podlagi zabeznega pogodbenega razmerja graditev vojaških naprav v označenem pasu, bodo podrejeni nemškemu sodstvu.

3. Slovaška vlada bo svoje lastne vojaške sile reorganizirala v sporazumu z vodstvom nemške vojske.

4. V skladu z dogovorjenim zaščitnim razmerjem bo slovaška vlada izvajala svojo zunanjo politiko vedno v tesnem sporazumu z nemško vlado.

5. Ta pogodba stopi takoj po podpisu v veljavo in bo veljala za dobo 25 let. Obe vladi se bosta pred potekom tega roka sporazumeli o podaljšanju pogodbe. Pogodbo so podpisali pooblaščenca obeh vlad v dveh izvodih.

Podpisi: Ribbentrop, dr. Tiso, dr. Tuka in dr. Durčanski.

Amnestija na Slovaškem

Bratislava, 24. marca. i. Predsednik Slovaške dr. Tiso je včeraj izdal odlok o obširni amnestiji.

Madžarski vpad na Slovaško

Budimpešta, 24. marca. e. Zunanji minister slovaške vlade je poslal madžarskemu zunanjemu ministru protestno noto, ker so madžarske čete prešle s Podkarpatske Rusije na slovaško ozemlje. Grof Csaky je v odgovoru obljubil, da bo izvršena nujna preiskava in da bo o njenem poteku obvestil tudi slovaško vlado. Očmenem je poudaril, da ni bila vzhodna slovaška meja nikdar točno določena, zato je mogoče, da je prišlo do kakšnega lokalnega spopada med slovaškimi in madžarskimi vojniki, ne more pa biti govora o vojaških operacijah in je trditve o vkorakanju in operacijah madžarskih čet v vzhodni Slovaški na pobudo ali celo s tihimi odobranjem Nemčije popolnoma prozorna laž.

Protest, ki ga je poslala slovaška vlada Madžarski, je zahteval odgovor v zelo kratkem roku samo nekaj ur.

Bratislava, 24. marca. i. Šef propagande Mach je včeraj govoril po radiu, na-

glašujoč, da jamči Nemčija za varstvo in integralnost Slovaške. Slovaki naj zopet tako kakor onega dne, ko je proglasil neodvisno slovaško državo, razobesijo v pravo tega dogodka zastave in zvonijo naj zvonovi. Upam, je izjavil, da bo s tem konec vpadov na naše ozemlje in pohlepa sosedov po naši zemlji.

Pariz, 24. marca. c. Kakor se je zvedelo, so madžarske čete vpadle na Slovaško tako na južni kakor na vzhodni meji in so prodirle 30 km daleč. Prišlo je tudi do manjših bojov med slovaškimi in madžarskimi četami. Slovaška letala so obstreljevala madžarske čete s strojinicami. Na slovaški protest so se madžarske čete sicer deloma umaknile, vendar pa so bile ponovi še vedno na slovaškem ozemlju.

London, 24. marca. e. Vpad madžarskih čet na Slovaško je izzval v Londonu veliko presenečenje. Politični krogi si še niso na jasnem, kako je treba razlagati ta najnovejši kritični moment v mednarodnem položaju. Mislili so, da je bil med Nemčijo in Madžarsko dosežen sporazum, da odstopi Slovaška nekatere svoje dele Madžarski, po najnovejših vesteh pa je prestop madžarskih čet na Slovaško izzval tudi v Berlinu nezadovoljstvo.

Berlin, 24. marca. c. Slovaška vlada še ni poslala Nemčiji nobene prošnje za pomoč v sporu z Madžarsko. V nemških uradnih krogih smatrajo, da gre samo za brezpomembne obmejne incidente.

Madžarsko uradno poročilo

Budimpešta, 24. marca. AA. Uradno objavljajo: Madžarske čete v Podkarpatski Ukrajini so zasedle včeraj več točk v zapadnem delu doline Uza, da bi zavarovale železniško progo v tej dolini. Znano je, da mejnica med Slovaško in Podkarpatsko Ukrajino ni bila nikoli točno določena, kar je tudi v preteklosti dalo mnogokrat povod za spore. Mir je sedaj obnovljen, da pa bi se v bodočnosti ne vršila razprava o

tej meji, bo mešana madžarsko-slovaška komisija določila končno mejno črto. Madžarska vlada želi zaradi tega stopiti v zvezo z vlado v Bratislavi.

Češka in Moravska samostojno carinsko področje

Dunaj, 24. marca. w. Včeraj je bil objavljen odlok, po katerem ostajata Češka in Moravska začasno še nadalje samostojno carinsko področje. Dosedanje carinske meje in carinski predpisi ostajajo še do nadaljnjega v veljavi.

Pred imenovanjem nove češke vlade

Praga, 24. marca. AA. Kakor poroča »Prager Zeitungsdienst«, bo protektor Češke in Moravske v. Neurath imenoval novo vlado takoj, ko se bo nastanil v Pragi.

Popust židovskih zdravstvenih iz českih bolnic

Praga, 24. marca. AA. Oblasti so izdale odredbo o odstranitvi vseh židovskih zdravnikov iz državne službe in bolnišnic.

Odpor čl. poslanika v Varšavi

Varšava, 24. marca. e. Tukajšnje češko-slovaško poslanstvo še ni v nemških rokah. Predstavnikom Nemčije, ki so prišli, da službeno prevzamejo arhiv in imetje češko-slovaškega poslanstva v Varšavi, je poslanik dr. Slavak izjavil, da bo ostal v poslanstvu, dokler ne bo prejel službenega akta svojih predstojnikov. Prav tako so postopali tudi češki konzuli v Krakovu in Lvovu. Doznajajo, da se je poljski poslanik v Pragi Pape, ki se je mudil v Varšavi, vrnil zopet v Prago, ker poljsko poslanstvo v Pragi še ni likvidirano.

Napetost med Rumunijo in Madžarsko

Pričetek pogajanj za demobilizacijo vpoklicanih rezervistov

Bukarešta, 24. marca. e. Vojaški ukrepi, ki jih je odredila rumunska vlada, so bili le refleks na trenutni položaj, ki je nastal v sosednjih državah in bodo preklicani takoj, ko bo položaj zopet normalen. V dobru poučenih krogih zatrjujejo, da se pogajanja med Rumunijo in Madžarsko za demobilizacijo madžarskih in rumunskih čet zadovoljivo razvijajo in da se more računati z odpuštom rezervistov v nekaj dneh. V Rumuniji je nastala zadnje dni prava vojna psihoza in je bil naval na trgovine z živili ogrožen. Ljudje so kupovali sladkor, moko in razne druge potrebščine. Vzemirjenost prebivalstva se je sedaj že poglobila in se razvija življenje normalno. Prenehali je tudi naval na državne hranilnice in denarne zavode, iz katerih so ljudje dvigali svoje vloge.

Csaky o razmerju z Rumunijo

Budimpešta, 24. marca. c. Madžarski zunanji minister Csaky je govoril snoči v zunanjem političnem odboru parlamenta o zasedbi Karpatske Ukrajine ter je izjavil med drugim:

Dočim je Jugoslavija zavzela pri zadnjih dogodkih korektno stališče, je Rumunija kolebala. Sporočili smo rumunski vladi, da bomo zasedli vsa Karpatsko Ukrajino. Ko so Rumuni koncentrirali svojo vojsko, smo sporočili Rumuniji, da naše čete zbrane ob meji ne bodo napadle Rumunije, da pa bi vsak rumunski napad pomenil vojno. Rumunija je zahtevala zase ozemlje v Karpatski Ukrajini vzhodno od Chusta. To je bilo odklonjeno. Madžarska je pripravljena pogajati se z Rumunijo o ureditvi vseh medsebojnih vprašanj, toda ne, dokler bo rumunska vojska mobilizirana.

New York, 24. marca. AA. »New York Times« prinaša razgovor svojega posebnega dopisnika z madžarskim zunanjim ministrom Csakyjem, ki je izjavil, da ne verjame v možnost vojaške operacije proti Rumuniji bodisi na pritisk Nemčije bodisi neposredno po Madžarski. Kar se tiče spora med Madžarsko in Rumunijo zaradi Podkarpatske Rusije, bo storil vse, da se ohrani dobri odnosi med obema državama in da se še zboljšajo. Na koncu svoje izjave je Csaky podčrtal zmereno zadržanje Jugoslavije, ki je vnovič dokazala, da je najtrdnjši stebel miru v tem delu Evrope.

Hudsonova misija v Moskvi

Sondiranje terena za tesnejše politično sodelovanje med Anglijo in Rusijo

Moskva, 24. marca. br. Včeraj popoldne je prišel v Moskvo angleški državni podtajnik za zunanjo trgovino Hudson. Na postaji so ga sprejeli angleški poslanik v Moskvi, osebo poslanstva ter višji uradniški ljudske komisarijata za zunanje zadeve, Hudson se je nastanil v angleškem poslanstvu.

Popoldne je imel prvi sestanek z Litvinovom. Razgovor je trajal poludru uro. Hudson ostane v Moskvi štiri dni. Kakor zatrjujejo dobro poučeni politični krogi, je prišel Hudson v Moskvo nele z gospodarsko, nego tudi s posebno politično misijo. Po navodilih svoje vlade bo sondiral teren za tesnejše politično sodelovanje med Anglijo in Rusijo. Snoči so se razširile vesti, da bo angleška vlada skoraj gotovo dobila od ruske vlade ugoden odgovor na svojo pobudo glede skupne izjave držav miroljubne fronte.

Hudsonovemu obisku pripisujejo v Moskvi vobče velik pomen. Moskovski krogi poudarjajo, da je to prvi obisk odgovorne-

ga angleškega državnika po le na pol uspelem obisku bivšega angleškega zunanjega ministra Anthony Edena, ki je prišel v Rusijo skoraj pred dvema letoma. Splošni položaj, ki je nastal v zadnjih dneh je ustvaril atmosfero sprico katere Hudson lahko trdno računa, da bo v Moskvi dosegel večji uspeh, kakor ga je Eden.

Klajpeda pridružena Vzhodni Prusiji

Berlin, 24. marca. AA. Nemški uradni list objavlja zakon o priključitvi Klajpede pokrajine Nemčiji. Zakon je podpisal včeraj Hitler na križarki »Deutschland«. Klajpeda pokrajina se priključuje Vzhodni Prusiji. Prebivalci Klajpede, ki so izgubili 1. 1. 1924 nemško državljanstvo, ga sedaj ponovno pridobijo. Nemški zakon velja od 1. maja 1939 dalje tudi za Klajpedsko pokrajino.

Rumunsko-nemški trgovinski sporazum

Dobave orožja Rumuniji iz čeških tvornic bodo izvršene

Bukarešta, 24. marca. i. Ministrski svet je imel včeraj daljšo sejo, na kateri sta zunanji minister in minister za narodno gospodarstvo poročala o trgovinskem sporazumu z Nemčijo. Ministrski svet je odobril vse sklepe. K temu pristavlja nemški list »Handelsblatt« naslednje: Prav v trenutku, ko se Anglija trudi, da ustvari blok, ki naj zaščiti Rumunijo pred nepričakovanim napadom, je »bojevit« Nemčija sklenila trgovski sporazum z Rumunijo, ki je tako dalekosežnega pomena, kakor gotovo še ni bila sklenjena med dvema državama. Pogodba določa, da bo Nemčija pospeševala in izpopolnjevala rumunsko industrijo in Rumuniji pomagala, da bo lahko še bolj temeljito izkoristila svojo zemljo. Pomagala ji bo tudi dvigniti njeno gospodarstvo na tako višino, da bo lahko ustrezala nemškim potrebam. Pokazalo se je zopet enkrat, da go gospodarški argumenti močnejši kakor vsa politika.

Snoči je nemški poslanik izročil rumunski vladi noto svoje vlade, v kateri se rumunska vlada obvešča, da bodo izpolnjene vse pogodbe glede dobave orožja in municije, sklenjene med Rumunijo in češko-slovaškimi tovarnarji. Obenem je bil rumunski poslanik obveščen, da bodo municija in topovi, ki so bili že izdelani, odpisani v Rumunijo in da je že včeraj odšel vlak s 30 vagoni orožja preko poljske meje v Rumunijo.

Vsebina sporazuma

Bukarešta, 24. marca. AA. Rumunsko-nemški sporazum, ki je bil snoči podpisan, se glasi:

1. Izdelal se bo gospodarski načrt za več let na osnovi načela ravnotežja in vzajemne izmenjave, pri čemer se bodo upoštevale potrebe nemškega uvoza, možnosti razvoja rumunske proizvodnje in potrebe trgovine Rumunije z ostalimi državami. Rumunija bo ojačala sedanjo kmetijsko proizvodnjo in kmetijsko industrijo ter ustanovila nove industrije na kmetijskem področju. Nemčija bo dobavljala stroje in druge potrebščine za izkoriščanje rudnikov v Rumuniji. Ustanovljene bodo mešane rumunsko-nemške družbe za izkoriščanje rudnikov v raznih krajih Rumunije. Pročilo se bo tudi vprašanje boljše izkoriščanja ležišč bakrovega ter vprašanje morebitne ustanovitve aluminijске industrije. Ustanovile se bodo mešane družbe za izkoriščanje petrolejskih vrelcev in petrolejskih derivatov, omogočilo sodelovanje na

industrijskem področju, ustanovile svobodne cone za industrijske in trgovske naprave ter skladišča za nemško plovbo. Načrt obsega razen tega naročila za oborožitev rumunske vojske, mornarice in letalstva. Izvršeni bodo ukrepi za nove prometne zveze in izpopolnitev dosedanjih, kakor tudi za sodelovanje rumunskih in nemških denarnih ustanov pri finansiranju omenjenih načrtov.

Čl. 2, 3. in 4. vsebujejo način izvršitve v čl. 1. navedenih načrtov ter način plačilnega prometa.

Čl. 5. določa, da stopi sporazum v veljavo mesec dni po izmenjavi ratifikacijskih instrumentov, ki bo izvršena čim prej v Berlinu. Pogodba se bo izvajala začasno od dneva podpisa. Sporazum bo trajal leto dni, ako ga katera izmed strank ne bo odpovedala v določenem roku.

Sporazum so podpisali rumunski zunanji minister Gafencu ter kmetijski minister Bizioiu, nemški poslanik v Bukarešti Fabricius ter šef nemške delegacije Wohltat.

Takoj po podpisu trgovinske pogodbe je kralj Karol sprejel v avdienci predsednika nemške delegacije Wohltata, ki je odpotoval že snoči v Nemčijo.

Pogajanja za mir v Španiji

Saint Jean de Luz, 24. marca. AA. (DNB). Iz Burgoza prihajajo vesti, da je Francova vlada sprejela republikansko delegacijo, ki je ponudila brezpogojno kapitulacijo Madrida.

Srditi boji na Kitajskem

London, 24. marca. AA. Reuter poroča iz Čungkinga: Japonske čete prodirajo dalje v šestih kolonah vzdolž 150 km dolgega bojišča. Na vsej fronti divjajo silno srditi boji.

Borzna poročila.

Curich, 24. marca. Beograd 10.—, Pariz 11.7675, London 20.81, New York 444.25, Bruselj 74.75, Milan 23.39, Amsterdam 235.80, Berlin 177.875, Praga —, Varšava 830.50, Bukarešta 3.37.

Postani in ostani član Vodniške družbe!

Politični obzorik

Odločna beseda

Novosadski »Dan« in zagrebški »Obzore« poročata: Na sestanku prvakov jugoslovenskega sokolstva iz Vojvodine v Novem Sadu je imel delegat savezne uprave iz Beograda Lazar Belajčić velik govor, v katerem je med drugim izjavil: »Mi delamo, mi se ne damo! Branili se bomo in kadar nastopi odločilni trenutek, ne bomo vprašali, kdo smo — dosluženi vojniki ali ne, marveč vsi bomo nastopili ramo ob ramo. Ko so te dni angleški novinarji vprašali nekoga našega vodilnega članka, čigar mneneje se visoko ceni, kaj on misli glede na zadnje dogodke, jim je odgovoril: »Mi ne bomo prosjčili nikogar za pomoč, marveč bomo vse sami opravili.« To je odgovor — tako je poudarjal govornik — vsakega zavrednega Jugoslavena vsem onim, ki mislijo, da mi v tem vprašanju nismo složni. Nas se tiče država kot celota, zato se bomo borili proti vsakomur, ki bi se drznil nas ogrožati, do zadnje kaplje krvi. Strnili se bomo v goste vrste v borbi za domovino in narod, za državno in narodno neodvisnost. Zato, ko se vrnete domov, hodite od hiše do hiše, od moža do moža, od ušesa do ušesa in pri vsaki priliki in na vsakem mestu oznanjajte naše stališče in našo odločno voljo, da bomo branili državo in narod do zadnje kaplje krvi!«

Glasili naše mladine

Izšla je 6. številka omladinskega kulturno-političnega lista »Naša misel«. Kakor vedno, je tudi to pol vsebina lista dobra in pestra. Na čelu priobčuje list znani Proglas akademikov Aleksandrove univerze, nato pa zelo informativno razpravo »Naša Kočevska«. — Članek »Politika, ideologija in načelo« je napisal Živojin Cvetković, ki ga je zaključil takole: »Hrvatstvu in ljudem, koji su mi dragi, neću kritikovati, ali bih mogao samo da ih opomenem, njih kao i sve ostale u našoj velikoj i lepoj domovini: ništa ne možemo postići, ako ne budemo veliki i poštovni ideolozi i ako jednom zauvek ne utvrdimo sveta načela nepokolebljive i jake jugoslovenske zajednice. Novoj politici dogovora i pregovora treba poželeti svu sreću u ime buduće generacije, čija će sudbina zavistiti od naše sloge i bratske ljubavi.« — Drugi zanimivi članki in beležke so: Srednješolska društva, Vera in znanost, Dvajset let po Cankarjevi smrti, Še h kulturnemu past-javljanstvu. — Istočasno je izšla tudi 11. številka »Naše volje«, glasila jugoslovenske mladine. List objavlja članke politične in poučne vsebine, pesmi, leposlovno gradivo, kritike, skratka v listu je pestrost. Izmed člankov omenjamo »Pot k svobodi«, »Moderni Ahili« in »Prelom miselnosti«. — Oba lista toplo priporočamo naprednemu občinstvu, da ju podpre s prispevki v denarju in z naročninami.

Amnestija političnih prestopkov

V imenu kralja Petra II. je namestništvo izdalo ukaz o amnestiji, ki obsega dva člena, glesena se takole: Člen I. Daje se splošna amnestija za vsa kazenska dela — prekrške zgrešene do 5. februarja t. l., za čijih preiskavo in sojenje so pristojne oblasti splošne uprave, ne glede na to, dali je uvedeno postopanje ali je v teku, ne glede na to, je-li sodba pravomočna ali ne, toda s tem, da se ne vračajo denarne kazni, v kolikor so bile že plačane. Člen II. Vsa sporna vprašanja, izvirajoča iz tega ukaza, bo reševal minister notranjih del. — »Politika« pripominja k temu ukazu: »Ta ukaz o amnestiji se nanaša v glavnem na prekrške politične prirode. Po pojasnitli, ki smo jih mogli dobiti, obsega amnestija okrog 100.000 slučajev, izmed katerih je 50.000 v savski banovini.«

Snežne razmere

Poročilo tujskoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, SPD in JZSS z dne 24. III. 1939

Rateče-Planica 870 m: —2, sneži, 20 cm prašča, 15 cm podlage, Planica Slatna 950 m: —2, sneži, 20 cm prašča, 25 cm podlage, Pokljuka 1300 m: —2, oblačno, 30 cm prašča, 50 cm podlage, Dom na Komni 1520 m: —5, sneži, 40 cm prašča, 145 cm podlage, Triglavsko jezero 1683 m: —6, sneži, 35 cm prašča, 200 cm podlage, Dom na Krvavcu 1700 m: —8, solnčno, 20 cm prašča, 50 cm podlage, Velika planina 1558 m: —3, solnčno, 45 cm snega, prisojno sren, osojno pršič, Dom na Koroščici 1808 m: —12, solnčno, 200 cm snega, pršič, Kočbekova koča 1744 m: —12, delno oblačno, 200 cm snega, pršič, Moziška planina 1844 m: —8, delno oblačno, 65 cm snega, pršič, Peca 1654 m: 0, sneži, 100 cm snega, 23. III. 1939, Moziška planina 1838 m: —8, solnčno, 65 cm snega, prisojno sren, osojno pršič, Dom na Kofcah 1400 m: —8, solnčno, 60 cm snega, sren.

Žalostne socialne razmere

Dva kričeča primera - Pazimo na higijeno vsaj na cestah

Maribor, 23. marca. Če hočemo bodočnosti Maribora postaviti trdne temelje in če je v teh temeljih že rešeno vprašanje, v čem naj prav za prav obstoji poslanstvo Maribora, tedaj se moramo predvsem lotiti dela, ki bi ga bili morali opraviti že tedaj, ko smo stari Maribor prevzeli pod našo upravo. To delo je označeno s tukaj: peristrukcija! Taka peristrukcija je bila prav za prav potrebna takoj po prevratu, ki je zaradi ugotovitve takrat tako primanjkujejočih stanovanj.

Da pa bi bila taka peristrukcija zlasti zaradi življenja inventarja, tudi se danes nujno potrebna to izpričujejo v nebu vpljoča primera, ki zadnje dni razburjajo Maribor. Predvsem je to primer Eleonore Kugy, ki so jo večeraj pokopali kot žrtev dolgotrajnega stradanja. Drugi primer starca Auerja v Stritarjevi ulici je še značilnejši za naše socialne razmere. Bogat mož, pa zapuščen umira v svoji hiši!

Kdo ve, koliko je takih ali podobnih primerov še v Mariboru? In koliko je — zlasti v starih predmestjih — pod naslovom stanovanj tudi še danes takih breznic, ki niso bile že več let pobeljene in pošteno osnažene.

Pa je še vse polno drugih razlogov, — zlasti onih na račun javne morale —, zaradi katerih je sistematično odredjeni pregled mesta neizogibno potreben.

Kar pa je takoj lahko in istotako nujno

potrebno ter izvršljivo, to pa je higijena vsaj na cestah. Zdej, ko nam spominja pri- naša doba pogubnega cestnega prahu, vsaj po cestni higieni že vpije: mleko! Da, se prav posebno mleko! Le oglejte si vsako jutro, ko pometajo hodnike in ceste. Kar na ulicah se iz posode v posodo preliva mleko, ki se nato donaja strankam v hiše. Pregleduje se mleko na živilskem trgu. Ali se pregleduje samo enkrat ali tudi pozneje, ko prihajajo novi prodajalci? Kakšno je mleko, ki stoji tam vse dopoldne? Ali kdo pa pregleduje ono večino mleka, ki se donaja strankam v hiše, torej mleko "na konto". Kje je tista higijena mestna mle- karna in tista, modernna mlekarstva, zadruga, o katerih so svojčas toliko govorili in pisali? Zakaj hoče biti Maribor velik in moderen samo po eni strani, in zakaj ostaja še vedno tako majhen in nazadnjaški tam, kjer gre za zdravje in življenje otrok in odraslih ter sploh večine prebivalstva?

Za danes glede čestne higije samo še eno: divjanje avtov po prašnih cestah! Večina avtomobilov očitno ne zna voziti drugače, kakor da se kolesa naravnost za- riva v cestni tlak. Rad tega povzroča po ulicah in cestah neznošen prah in ceste- ne smeti, ki jih požiramo.

Torej: preden se odločimo za veliki bo- doči Maribor, napravimo red v tem današ- njem! Pregledimo ga, očistimo in osnažimo ga z — veliko metlo!

Maribor dobi protituberkulozni azil

Vztrajna borba proti jetiki — Z občnega zbora maribor- ske Protituberkulozne lige

Maribor, 24. marca. Veliko, pomembno je poslanstvo in de- lo, ki ga vrši v našem obnem Mariboru naša Protituberkulozna liga. Vztraj- na je njena borba proti največji morilni naši narod, ki sega s posebno zavrat- nostjo v vrste našega delavstva. Znanost jo legla jetike po slabih, nezdravih stanova- njih, hvalabogu pa je odstranjen glavno njeno točišče — zloglasna vagonarska in barakarska kolonija, ki so jo ob gradnji novega stanovanjskega kompleksa, ob Pregljevici ulici zažgali. Mariborska PTL je med prvimi in najagilnejšimi v naši državi, posebno živahna je njena prizadeva- nost za gradnjo protituberkuloznega azila, ki je tik pred realizacijo.

O tem uspešnem, pozitivnem in člove- koljubnem delu so vneto pričala izbrana poročila mariborjskih funkcionarjev maribor- ske PTL, ki je bil snodi pri Orlu. Poročali so predsednik dr. Jurečko, tajnik Ravter, blaginjak U. Kasper in Stenovec za azil- ski sklad. V okviru mariborske PTL se je ustanovil poseben odsek, ki ima nalogo proučevati dole prošnje in, podeljevati podpore v višini do največ 200 din. Odbor PTL je ostal zvest načelom PTL in je po- skrbel, da se je nadaljevalo delo za ubla- žitev jetike in se je s posebno vneto opri- jel naloge, da dobi Maribor v doglednem času moderno obnovo za jetičnike. Protituberkulozni teden je sijajno uspel. Maribor- čani so dokazali, da znajo pravilno ceniti delo PTL. Liga je poslala tudi letos večje število otrok v počitniške kolonije na morje. Liga je nudila mnogim bolnikom gmočno pomoč. Prispevala je tudi večje zneske k zdravljenju nekaterih bolnikov v sanatorijih (Vurburg, Kraljevica). Nadalje je izvršila liga mnogo posredovanj v ko- rist jetičnikov pri raznih uradih in ob- lastih. Poskrbela je tudi, da so se ceste in ulice dnevno večkrat škropile. Tudi na hišnike in hišnice, ki so se pri pobiranju mesečnega dinarja posebno izkazali, je

mislila liga in jih obdarovala z raznim blagom.

Nabiralno akcijo stanovanjskega dinarja za zgradbo azila jetičnim bolnikom v Ma- riboru vodi PTL že šesto leto. Od leta do leta je uvajala liga vse močnejše načine, da pozivi zbirko in da dvigne dohodke. V preteklem letu je prišla z voščili star- šem novorojenčkom in novoporočencem, vendar pa ne z zaželenim uspehom. Z da- rili, ki jih je prejela liga od tovarn, je bilo nagrajenih 22 hišnikov, ki pobirajo pri najemnikih protituberk. dinar. V zad- njem poslovnem letu so dosegli celokupni dohodki najvišjo vsoto, odkar se vodi ta akcija, to je 109.025,75 din. Dejansko pa nazadnje zbirka in je k porastu dohodkov pripomogel protitub. teden. Pregled vseh dohodkov od leta 1933 do 1939 izkazuje skupno 481.025,95 din, čisto premoženje znaša 390.646,25 din.

Zelo poučna in koristna je bila izbrana debata, v katero so posegli s tehničnimi predlogi gg. dr. Jurečko, Meglič, Steno- vec in Alt. Iz debate je bilo razbrati, da je računati s tem, da dobi Maribor v do- glednem času bolnico za jetičnike, za ka- tero se že išče primerno zemljišče. Ob- enem pa so nekateri govorniki poudarili, da akcija stanovanjskega dinarja upada in da je treba misliti na nov vir dohodkov, ki naj nadomesti izpadek. Uresničenje važne zamisli gradnje bolnice za jetičnike v Mariboru bo za vse obsežno ozemlje največjega pomena, radi česar zasluži- polno in topla priznanje vsi vrli sodelavci, ki posvečajo ves svoj prosti čas in svoje sposobnosti v prid PTL in njenim idealom.

Pri volitvah so bili izvoljeni: dr. Jureč- ko predsednik. Odborniki: U. Kasper, Ste- novc, Grčar, B. Hutterjeva, dr. Jančič, dr. Kotenčan, Anica Kukuljevič, dr. Lutman, O. Meglič, dr. Novak, dr. Radšel, dr. To- minšek, msgr. Umek, dr. Varl, dr. Vrto- vec in St. Kokol. Odbor se bo konstitu- ral na svoji prvi seji.

Jožefovanje v Medjimurju

Strigova v znamenju tradicionalnega Jožefovega sejma

Jožefovanje je med našim ljudstvom ukoreninjen običaj. Ne glede na to, da je bil sv. Jožef pod bivšo Avstro-ogrsko pa- tron štajerske, pač pa na to, da je ta svetnik nekako na meji med zimo in po- mladjo. »Na god sv. Jožefa se odpro vr- ta, tam pomladi, ki prihaja v deželo«, tako pravi naše ljudstvo. In res, saj je tudi astronomski začetek pomladi dva dni po- zneje.

Torej jožefovanje ni posledica avstrijskega godovanja tega svetnika, temveč prihajajoče pomladi. To priča tudi dej- stvo, da se vsi v Jožefovanje tudi v Medmurgu v Strigovi, ki je bila prej pod madžarsko upravo in ki je čestila kot na- rednega svetnika sv. Štefana.

Strigova je lep kraj. Leži v dolini, ki je od vseh strani obdana z lepimi, v vinogra- di posejanimi griči. A pot v Strigovo je dolga. Iz Ljutomerja je celih 17 km, ker nova cesta, ki jo grade že 4 leta in ki bo skrajšala pot v Strigovo za celih 8 km, še ni dograjena. Tu se človeku zdi, da je prišel v kraj, ki ne pripada Sloveniji in tudi ne Hrvaški. Ljudje govore sloven- ski, s posebnim hrvaškim akcentom, to- rej jezik, ki ga zasledimo povsod, kjer se stikata dva naroda s sorodnim narečjem. Prav zaradi tega ne moremo potegniti prave jezikovne meje med Slovenci in Hr- vati, kljub temu, da se v šoli in cerkvi uči le hrvaški.

Jožefov sejem v Strigovi vzdrma Medmurgu in tudi okolišane iz zimskega mrtvila in privabi ogromno ljudi celo iz Hrvaške, Prekmurja, Murskega po- lja in iz Slovenskih goric. Ta sejem je na glaslo kot največji, obenem pa takrat pro- slavljajo številni Jožefi in Jožice svoj god. Ves obširni trg okrog cerkve in na obeh straneh banovinske ceste zasedejo števil- ni sejmarji, ki ponujajo različno blago.

Letošnji Jožefov sejem v Strigovi je bil zelo živahen. Lepo solčno vreme je po- vzignilo že itak veselo in živahno raz- položenje. Kramarjev je bilo rekordno število. Poleg domačih trgovcev, ki so po- stavili svoje šotore pred trgovinami, so prišli kramarji z vozovi, avtomobili od blizu in daleč.

Zanimivo je poslušati te sejmarje, ka- ko ponujajo svoje blago. Na uho ti zvone vsi dialekti, v katerih vabijo kupce pred šotore, da bi kaj kupili. Poleg prodajal- cev so zelo zanimivi tudi kupci. Znano je, da Medmurgu zelo radi barantajo in tr- govce mora vedno blago višje ceniti, kakor pa je prodajna cena. Značilna za ta se- jem je medmurska »keramika«. Lončar- ji pripeljejo toliko lepih, res umetniških

izdelkov, da se jih človek kar ne more nagledati. Imajo res dober okus v ob- liki, bervi in okraševanju raznih lončar- skih izdelkov, ki lahko služijo kot okras vsaki meščanski hiši. Baš zaradi tega in ker ti izdelki niso predragi, imajo lep iz- kupček.

Ker prihaja pomlad, opaziš na sejmu mnogo različnega semena in sicer pri- sten domači pridelek, ki ga vsi cenijo. Se- me gre dobro v denar, ker grede so že pripravljene in čakajo, kdaj bodo gospodi- nje prinesle seme in ga posejale.

Na drugem koncu prodaja Prekmurec krasne košare, velike in male, za katere so se ženske kar tepe. Na mah jih je prodal, kar ženske hočejo za veliko noč nestrati jedajo k blagoslovu v novi lepi ko- šari.

Pred neko trgovino je bilo razstavljeno ogromno blaga. Konečjeja, perilo, rute, koci, odeje, dežniki, čevlji, kolesa itd. V dveh šotorih so prodajali in tudi v trgo- vini. V enem šotoru je delušast trgovci v prieliki slovensčini ponujali robe, robače in gate. Vpil je: »Samo danes je poceni. Robci, židani, vuna, samo po 18, 28,30. Robače za vsak den in svetek« itd. Imel je še pomočnika in oba sta imela precej po- sla.

Poleg tega šotora si je postavil stoj- nico klobasar, ki je kuhail klobase po 2 din s kruhom. Na ves glas se je dril: »Friske kobasice, svinjske od Benka Murska Sobota«. Prodajal jih je precej kljub temu, da se je okrog stojnice razširjal ne ravno prije- ten vonj.

Pri drugih stojnicah so prodajali naj- različnejše blago. Deca si je kupovala pi- ščali, petelinčke, ki piskajo in podobne igračke. Brhki fantje, posebno godovnja- ki, so svoje sramežljive izvoljenke vabili k meditaciji in so se tam napile sla- de medice in prigriznile medene kolače. Sladko so se smehljale in zaljubljeni fan- ti so ponujali sladko medeno pjačo.

Medmurgu so tudi znani kot dobi trkal- ci domačega platna. Te robe je bilo zelo veliko in še kako blago. Tako doma tka- no platno drži zelo dolgo in je zelo trpe- zo. Ljudje so ga precej kupili, posebno pa trgovci, ki ga pošiljajo drugam.

Iz gostin se je kljub postnemu času sli- šal glas godbe. Ciganstva godba je vabila go- downjake in vruga na prigrizek in požirek strigovskega vina.

Tako veselo razpoloženje in živahna kup- čija je trajala od jutra do treh popoldne. Med živahno množico so udarjali glasovi zvonic, ki so vabili vernike k maši. Ko se je maša končala, so se ljudje vsi in cer-

kve in se uvrstili med ostale, ki so svojo dožnost še opravili.

Ko so ljudje nakupili kar so namerava- li, so se v prvih popoldanskih urah priče- li odpravljati na svoje domove. Veseli in razpoloženi so se odpravljali preko želez- ne gore. Sv. Martina proti Hrvaški, pre- ko Razkrižja v Prekmurje in Prikelijo in tako dalje.

Strigova je postala spet mrtva. Trgov- ci in kramarji so podirali svoje stojnice

in preostali izkupček. Občinski policist pa je umerjenih otrokov korakal po cesti in se zadovoljno smehljaj, da sta sejem in Jožefovanje popeljala v miru in redu.

Tradicionalno jožefovanje v Strigovi se razločuje od drugega v Studencih pri Ma- riboru, potem, da ni vrtiljakov, menaže- rij itd., ampak se ljudstvo, ki je vedno na svojih domovih, zadovoljuje s tem, da gre na sejne in potem dolgo pripoveduje, kaj je vse videlo in doživelo.

20.000 din je poneveril

Zato se je moral trgovski pomočnik Franc Pauer danes zagovarjati pred mariborskim sodiščem

MARIBOR, 24. marca. Življenje je zapeljivo, pa tudi trdo. To je moral preizkusiti tudi 29letni trgo- vski pomočnik Franc Pauer iz Maribora, ki je bil svojčas uslužben pri tovarni »M. Berdajs« v Mariboru, pa se je danes do- polne znašel na tožni klopi v razprav- ni dvorani št. 53 tukajšnjega okrožnega sodišča.

Franc Pauer se je moral namreč zagovarjati pred malim kazenskim senatom zaradi tatvine. Kakor pravi obtožnica, je bil Pauer uslužben pri tukajšnji tovarni M. Berdajs kot trgovski namestenelec. Ne- kaj let in sicer do 28. junija 1937. Ko je izstopil iz službe, pa je čez nekaj dni pisal lastniku tovarne inž. A. Stergarju, da je od 18. junija 1934 pa do 28. junija 1937 poneveril 11.125 din. Inž. Stergar je na podlagi tega pisma napravil temeljito re- vizijo v svojem podjetju ter prišel do zaključka, da je njegov bivši nameste- nec poneveril mnogo več denarja. Kot poplačanelec trdi, je namreč Pauer ka-

siral pri raznih strankah, ki jim je tvr- dila dobavila blago. Naposled je inž. Ster- gar poklical Pauerja k sebi ter je Pauer inž. Stergarju podpisal memo na 20.000 din, katero vsoto se je Pauer obvezal plačati inž. Stergarju. To vsoto je namreč Pauer poneveril.

Z zadevo se je pečala tudi policija, ki je Pauerja zaslila in ovadila državne- mu tožilstvu. Pauer je pri zaslišanju de- jal, da je imel le 850 din mesečne pla- če, s katero vsoto pa ni mogel živeti, zla- sti ker je moral skrbeti za nezakonskega otroka. Poizvedbe pa so dognale, da je Pauer zahajal v kavarne in bare ter da je zapravljaj denar z raznimi ženskami.

Tudi je preiskava dognala, da je bil precej lahkomišeln.

Tudi pri današnji razpravi se je obtože- ni Pauer zagovarjal v istem smislu ka- kor v preiskavi.

Razprava ob zaključku lista še ni bila končana.

Invalidi in službena leta

Kdor si je razlagal uredbo o invalidih preveč optimi- stično, je razočaran

Ljubljana, 23. marca. Po novi uredbi o invalidih so priznana častnikom, samoupravnim uslužbenim in splošnim uslužbenim v službah javno-pravne- ga značaja službena leta za pokojnino. Mnogi invalidi so se nove uredbe najbolj veselili prav zaradi te določbe. Pomisliti je treba, da se invalidi zaradi prestane- ga trpljenja na bojišču ter zaradi posledic ran in bolezni mnogo prej izpajo v služ- bi kakor zdravi uslužbeni ter težko ka- kajo na pokojnino.

Vendar je zdaj marsikdo razočaran, ker si je uredbo razlagal preveč optimistično. Mislili so, da jim bodo po uredbi prizna- na službena leta k letom, ki so jih odslu- žili, bodisi, da so že upokojeni ali še v službi. Toda določba se glasi v drugem odstavku § 126, da odredbe prejšnjega od- stavka ne veljajo za vojne invalide, ki imajo v času prenehanja službe večje šte- vilo službenih let kakor je določeno v pr- vem odstavku. To se pravi, da invalidom niso priznana službena leta še posebej po uredbi, ako jih imajo že toliko ali več ko- likor bi jim bilo pristih let — če bi od- služeni let še ne imeli toliko. Tega res ni tako lahko razumeti. Kdor ni prečital tu- di drugega odstavka paragrafa, pač ni

mogel vedeti, da določba v svoji drugi po- lovici jemlje, kar v prvi daje.

Invalid s 50% invalidnosti ima pravico po uredbi do priznanja 10 službenih let. Toda, če je 10 let že doživel, mu nič več ne pristojejo. Upokojenec s 70% invalid- nosti ima pravico do pristajanja 20 službenih let. Če je bil upokojen s 15 službenimi leti, mu po uredbi pristojejo še pet let, to- da če bi bil upokojen z 20 službenimi leti, bi mu ne pristili nobenega službenega leta. Dalj službi, manj dobis.

Izjema je le za 100% invalide z dodat- ki, torej za invalide, ki sploh ne morejo živeti ter se ne gibati brez tuje pomoči. Uredba jim priznava polnih 35 let službe ter lahko nastopijo pokoj s polnimi služ- benimi leti.

Invalidi z manj odstotkov invalidnosti, ki bodo morali nastopiti pokoj preden bo- do dopolnili službena leta, bodisi zaradi bolezni (takšnih nesrečnejev je največ), bodisi iz drugih razlogov, se torej ne bo- do mogli mnogo okoristiti z uredbo. Da- bra stran določbe o službenih letih pa je, da svoji dobi vseeno pokojnino za inva- lidom, ki umrje, preden je dopolnil služ- bena leta, kolikor jih je predpisanih za osnovo pokojnine.

Mariborske in okoliške novice

Jutri k Sv. Marjeti! Marješka sokol- ska četa priredi jutri ob pol 15. Lepo Vi- do. Podpirajo tudi Mariborčani vr- šmarjske Sokole! Z gl. kolodvora gre av- tobus ob pol 14., nazaj v Maribor pa ob pol 20.

Mejnik je prestavil. Dne 8. novem- bra 1938 je 38letni posestnik Alojzij Ca- futa z Rodega vrha samolastno presta- vil mejnike med svojim in sosedovim po- sestvom. S tem svojim dejanjem je zakri- vil prestopok napravljania lažnih listin in mer v smislu § 224-I. Moral se je zaradi tega zagovarjati pred tukajšnjim okro- žnim sodiščem. Obsojen je bil na mesec dni strogega zaporja in 300 din denarne kazni.

Razne drobne. Z vrolo vodo se je ne- varno opelka 35letna posestniška hčerka Elizabeta Kegl iz Sv. Jurija ob Ščavnici. Zatekla se je v bolnico. — Izpred gostilne je izginilo kolo ključavničarju dr. Zel. Antonu Makarju iz Studencev. Kolo je znamke Weltrad. Ima evid. št. 2-1312 in je vredno 1200 din. — S strehe je padel zidarSKI mojster Ivan Šac iz Bresternece in si pri padcu zlomil desno nogo v glež- nju. Prepeljal so ga v bolnico, 9letni po- sestnikov sin Batko Enči iz Loč si je pri spopadu z nekim sovratnikom poškodoval hrbtnico. Dečka so odpravili v bolnico.

Iz Studencev. Dne 1. aprila imamo v spurejeh dvorani krstno predstavo Kro- sovega »Belega cvetca«. Čisti dobiček je namenjen letovanju revnih šolskih otrok. Predstava bo pod okriljem Podnadska RK deklishe ljudske šole v Studencih.

Na cesti se je sličila. Opolnoči se je pojavila na Aleksandrovi cesti starejša ženska. Nekam čudno se je vedla. Nena- doma pa je prišla trgati obleko s sebe ter se slati. Pasantje so postali pozorni in so priskočili k ženski. Takoj so spozna- li, da gre za slabomarno revico. Poklicali so reševalce, ki so jo prepeljali v bolni- co. Otdod jo bodo odpravili v Novo Ce- lje. Ugotovilo se je, da se slabomarna re- vica piše Marija Šumer in da je doma iz Vojnika pri Celju.

Kibiciranje ni zmerom priporočljivo. V nekem toku lokalno je nastalo med nekim vnetim biljardistom in nekim gorečim ki- bicem precej hudo obračunavanje. Kibi- ranje vztrajnega in najbrže tudi nadlež- nega kibica je vznemirjivalo biljardista ta- ko razburilo, da je kar z biljardno palico zamahnil po kibicevi glavi in jo na njej prelomil. Razvil se je splošen metež. In- tervenirali je morala policija. Zadeva se bo končala najbrže pred sodniki, ker se biljardist in kibic nista hotela pobotati.

Triki brez konca. Svojevrstnemu tri- ku je nasleda branjevka Ana Migličeva, ki ima svojeto branjarjo v žičnem prehodu št. 4. Zgleda se, da se pri njej močakarja. Bila sta silno ljubezniva in prijazna. Pri- je ponudil Migličevi v nakup neki plašč. Pri tem je plašč na široko razgrnil, tako da se je znašel pod njim lonec, v katerem so bila shranjena jajca. Medtem, ko se je prvi na vso moč dobiral in ji z najslajšimi besedami prigovarjal, naj kupi plašč, pa je njegov spremlevalec sumljivo pogosto se- gal z desnico pod plašč in sparviljal jajca v žep. Šele po njenem odhodu se je Migli- čevi zaslutilo, kaj je drugi močakar delal

z desnico pod plaščem. V loncu je namreč ostalo le še par jajc. Migličeva je o tem obvestila policijo, ki si prizadeva, da bi iz- sledila pretkana močakarja, ki bosta sku- šala nedvomno ta trik preizkusiti še kj- drugje. Ne nasedajte tem in podobnim tri- kom!

Svojevrstno dirko so vzpizorili ponoči na Kralja Petra trgu trije mesarski vo- zovi. V polnem diru je šlo preko Kralja Petra trga. Med to prečudno trojico je bil najvidnejši tisti, ki si je privoščil kar dva- kratno dirkalno progo okoli zelenega o- toka. Ropot je bil tolik, da so se stanovci okoli Kralja Petra trgu zbudili in da so pri- čeli odpirati okna, da vidijo, kaj je vzrok neznanemu ropotu in hrustu. Pa tudi mirni pasantje so bili ogroženi radi tega brezmišelnega dirkanja. Stanovci okoli Kralja Petra trga se zanimajo za tiste tri nočne dirkače, za katerimi poizveduje tudi policija.

Ustrelil se je v vinogradu na Melj- skem hribu nad Rosnerjevo tvornico 29-le- tni čevljar Franc Trčko, stanujoč na Melj- ski cesti. Našli so ga mrtvega. Poleg nje- govega trupla je ležal samokres, iz kate- rega si je pognal smrtonosno kroglo v de- šno sence. Vzrok samomora ni točno do- gnan.

Pobreske novice. Pobrezani se zelo zanimajo za jutrišnji predstavo maribor- skih gledaliških igralcev, ki bo ob 20. v Sokolskem domu. »Pesem s ceste« je po- vsod vžgala, kjerkoli so jo vpizorili.

Društvene novice. Drvi bo pri Orlu občni zbor ribičev s pričetkom ob 20. — Jutri ob pol 10. zborujejo vinarji in sad- jarji v vrtnarski in sadjarski šoli. — Ob 9. pa hišni posestniki pri Orlu. — Jutri ob 20. občni zbor prevoznikov v spodnji kazinski dvorani. — Samarijanski izpit RK bo v nedeljo 2. aprila ob 9. v dvorani Gasil- skega doma.

Konec telefonske mizerije. V Mari- boru je okoli 300 proslincev, ki čakajo na to, da bi dobili telefonsko napeljavo. Radi pre- obremenitve telefonskega omrežja ni mo- gogo ustreči njihovih želji. Sedaj pa bo v tem oziru bolje. Na razpolago je primeren kredit, ki bo omogočil izpopolnitev dose- danjega kabliskega omrežja dveh km z na- daljnimi tremi kilometri. Kablisko nape- ljavo dobijo Sodna ulica, Kopališka ulica, Ulica kneza Koclja, Glavni trg in Koroska cesta. Kabel bodo napeljali preko drž. mo- stu na desni dravski breg. Tako se bo po- večalo naše kablisko omrežje od 2 na 5 km. Doslej je bilo v Mariboru 800 telef. abo- nentov. Po končani kabliski napeljavi, ki bo trajala približno mesec dni, pa se bo to število pomnožilo na 1500. Tako bo mo- gogo razširjenje telef. prometa v središču Maribora.

Grob pri grobu. V splošni bolnici je umrl čevljarški pomočnik Rudolf Mordej, star 28 let. Žalujotim naše globoko soža- lje.

Gostovanje Mitrovičeve in Majdiče- ve. V torek 23. marca gostujeta v Narod- nem gledališču v »Aidi« A. Mitrovičeva v vlogi Anneris in V. Majdičeva kot Aida. Kulturni Maribor se za gostovanje zelo zanima. V poštev pridejo abonenti, ki še niso bili deležni te predstave.

Gerli na Pobrežju pri St. Vidu je zgorela domačija posestnika Jakoba Rogi- ne, ki trpi 70.000 din škodo. Ogenj je za- jel gospodarsko poslopje posestnika Mar- tina Gorčana, ki ima 25.000 din škodo. V Prepolah na Dravskem polju pa je upe- pelil ogenj domačijo posestnika Jakoba Rojčica. Ogenj je prešel na gospodarsko poslopje posestnika Andreja Kirbiša, ki je tudi pogorelo. Škoda je preko 50.000 din.

Izropana domačija. Pri posestniku K. Pacherju v Pivoli so se pojavili vlomilci ter izropali Pacherjevo stanovanje. Orož- niki so zlikovcem že za petami.

Mesto venca na grob pokojnega dr. F. Kovačiča je daroval dr. Miroslav Plj. Zgodovinskemu društvu 200 din.

Nočno lekarniško službo imata tek- teden Minašikova lekarna na Glavnem trgu in Remsova na vogalu Aleksandro- ve in Meljske ceste.

Otvoritev razstave tržaških umetni- kov kiparja U. Čarš in slikarja Avgusta Černigoja je bila danes dopoldne ob 11 v mariborskih grajskih prostorih. Razstava traja od 24. marca do 1. aprila t. l. Odrpta je dnevno od 9 do 18. Vhod skozi grajsko stopnišče.

Šahovske novice. V nadaljnem ša- hovskem tekmovalstvu za prvenstvo Slov- šahovske podzveze se srečajo drvi ob 20 v Mariborskem dvoru najboljši šahisti UJNZB s šahisti SK Maribor. Kibici do- brodošli.

Mariborski civilmetodarji se zbero v ponedeljek 27. t. m. ob 20 v mali dvorani Narodnega doma k rednemu občnemu zboru moške in ženske podružnice CMD v Mariboru. Na dnevnem redu je tudi pre- davanje šolskega nadzornika Petra Mo- nika o stanju šolstva ob severni meji. Ci- vilmetodarji, prijatelji naše rodoljubne mi- slji, pokažite s številno udeležbo na tem zboru, da se zavedamo resnosti časa, v katerem živimo, pa tudi dolžnosti, ki jih imamo napram narodu in domovini!

Mariborsko gledališče

Petek, 24. marca: Zaprti.

Sobota, 25. marca, ob 15. uri: »Matura«. Znižane cene; ob 20. uri: »Prodana ne- vesta«. Znižane cene.

Nedelja, 26. marca, ob 15. uri: »Prodana nevesta«. Znižane cene; ob 20. uri: »Na ledeni plošči«. Znižane cene.

Konec tedna v mariborskem gledališču. Ker sta tokrat dva praznika, se uprizorijo štiri predstave — in to vse štiri po znižanih cenah. V soboto na Marijin praznik popoldne letos najbolj uspešni dramski ko- mad »Matura«, v soboto zvečer — pa tu- di v nedeljo popoldne — (zlasti za okoli- čane) najpopularnejša češka komična ope- ra »Prodana nevesta«. V nedeljo zvečer pa izvrstna komedija »Na ledeni plošči«.

Fram. V sokolskem domu v Framu go- stujejo v nedeljo dne 26. t. m. ob 15. uri popoldan mariborski gledališki igralci s čustveno veseligr »Pesem s ceste«.

Pobrezje. V sokolskem domu na Pobrež- ju gostujejo v soboto dne 25. t. m. ob 20. uri zvečer mariborski gledališki igralci s čustveno veseligr »Pesem s ceste«.

Novice z Murskega polja

Na Murskem polju gori. V sredo zve- čer je nenadoma izbruhnil požar v Ber- kovcih pri žetlarju Korošču. Ogenj je iz- bruhnil v gospodarskem poslopiju, ki je po- polnoma pogorelo z vsem inventarjem vred. Rešili so le živino. Ogenj se je raz- širil tudi na stanovanjsko poslopje, pa so gasilci preprečili, da na hiša pogorela. Ško- da je znatna in je le deloma krita z za- varovalnico. Kako je ogenj nastal, ni zna- no. — V četrtek zvečer je nenadoma za- žarelo nebo nad Noršinci. Gorelo je gospo- darsko poslopje oziroma skedenj pri po- sestniku Belcu. Skedenj je pogorel do tal in zgorelo je tudi mnogo slame, sena, vo- zovi in nekaj strojev. Tudi hlev in stano- vanjska hiša sta prišla goreti, vendar je pravčasna pomoč gasilcev, ki so z veliko požrtvovalnostjo gasili, pripomogla, da so ta dva objekta rešili. Škoda je ogromna, ker je zgorela krma in slama in tudi vo- zovi ter orodje. Posestnik je bil zavarovan. Kako je ogenj nastal, še ni ugotovljeno, najbrž je nekdo zažgal. —

Gripa razsaja. Po Murskem polju se je v zadnjem času pojavilo mnogo obolenj na gripi. Deca pa boluje na olovskem ka- šlju. Temu je nedvomno krivo nestalno pomladansko vreme.

Smrtna nesreča. Pred dnevi se je v Gradšču v Prekmurju pripetila huda ne- sreča, katere žrtev je postal posestnik Aleksander Horvat. Vozil je visoko nalo- žen voz sena, na katerem je tudi on sedel. Med vožnjo pa je padel z voza in si zlomil vrat. Takoj so ga prepeljali v bolnico v Mursko Soboto, kjer je izdihnil. Horvat, star komaj 39 let, zapušta ženo in dva ne- doletna otroka, s katerimi sočustvuje vsa okolica.

Iz Ptujja

Velik požar v Pobrežju. V Pobrežju pri Ptujju je izbruhnil v sredo zvečer okoli 19. ure ogenj na gospodarskem poslopiju posestnika Jakoba Rogine. Še preden je prispela pomoč gasilcev, je ogenj že zajel tudi poslopja sosedja Martina Gorčana. Poslopja so bila s slamo krita in so pogo- rela, do tal. Posestniku Roginu so razen po- slopija zgoreli tudi tri svinje in devet ma- lih prašičev ter nekaj denarja. Pohištvo so obema gasilci le s težavo rešili. Na pomoč so prihitali gasilci iz Sv. Vida, Ju- rovec in Ptujja. Skupna škoda se ceni na okoli 100.000 din. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Istega dne pa je izbruhnil ogenj tudi v Prepolah na Dravskem polju. Go- reti je začelo gospodarsko poslopje posest- nika Jakoba Rojčica. Zaradi vetra se je vžgalo tudi sosednje poslopje Andreja Kir- biša. Obema sta poslopji pogoreli do tal. Škoda se ceni na 70.000 din.

Tečaj za izložbeno aranžerstvo. Na pobudo trgovskega gremija, se je otvoril tečaj za izložbeno aranžerstvo in se pre- davanja vrše v gremijalnih prostorih vsak ponedeljek, sredo in petek. Tečaj obiskuje zaenkrat 20 interesentov.

Padel s kolesa. V Selah pri Ptujju je padel s kolesa učitelj g. Sorec Karel, ki si je zlomil levo nogo. Prepeljan je bil v bolnico.

Mlada drevesca so uničili. Posestnik Alojz Meško iz Čajeva je šele pred krat- kim zasadil lepa, sadna drevesca. Našel pa se je neki zlobnež, ki je porazal 56 dre- vesom krome in jih tako uničil. Meško ima občutno škodo. Zlobneža zasledujejo orož- niki.